

"OS 'NON TEÑO TEMPO' FREAN O CARRO DA ESPERANZA E DO FUTURO"

Entrevista por Belén Rodríguez

- Es contacontos, ecoloxista, promoves accións solidarias, e outros din que es un andador de bicicleta e un apertador de árbores, ...Que definición che gusta máis?
- Eu creo que o termo ecoloxista engloba un compromiso social, co propio contorno natural, coa lingua, coa cultura popular, e por suposto coa imaxinación e o humor como ferramenta de loita e compromiso.
- Fundaches Xevale Ecoloxía de onde xurdiron as bici-vixías e os cazadores de lixo. En 1990 creaches o proxecto "Bicis pola Paz" e logo deseñaches a "Ciclo- biblioteca". Por que a bicicleta é tan importante nos teus proxectos?
- Porque dende neno a bicicleta descubriume a nosa terra dándome independencia e, sobre todo, liberdade. Con ela coñecín cada montaña, escoitei cada un dos seus ríos, cheirei os seus bosques, percorrín cada praia e aprendín a amar esta terra. Hoxe, anos despois, segue sendo para min unha ferramenta indispensable para cambiar o mundo.
- "Bicis pola paz" aparece nuns 30 países de todo o mundo con algo en común...
- Si, pois son países onde a bicicleta é calidade de vida, ferramenta de traballo indispensable e, sobre todo, futuro. Polos informes que recibimos, a bicicleta facilita e mellora as propostas educativas, de saúde e ambientais e, ao mesmo tempo, está educando á sociedade en que outro desenvolvemento é posíbel.
- Antes deste proxecto, xa intentaras promocionar o uso da bicicleta por Galiza. Con que dificultades te atopaches?
- As dificultades persisten. Somos unha sociedade que sofre o engado de que o desenvolvemento agresivo e capitalista vai parello á calidade de vida e, polo tanto, centra os seus esforzos en promover a velocidade, o transporte

Ramés Pérez

motorizado, co que vén a deshumanización das cidades e as estradas convertidas en algo próximo ao suicidio para os ciclistas. Politicamente, a bicicleta en Galiza non existe, simplemente vese como algo lúdico ou deportivo moi lonxe das políticas centroeuropeas.

"Eu creo que o termo ecoloxista engloba un compromiso social, co propio contorno natural, coa lingua, coa cultura popular e, por suposto, coa imaxinación e co humor"

- O envío de bicicletas aos países máis pobres foi financiado grazas aos "contos solidarios" de Anxo Moure, escoitados en máis de 500 escolas de toda Galiza. Os teus contos son un acto de Educación Ambiental ou algo máis?
- Asemade dun acto de educación ambiental, son unha clara aposta de denuncia dos desequilibrios económicos inxustos, do capitalismo salvaxe, da destrución de bosques e ríos. Son tamén un refuxio onde resistir e reivindicar outro mundo posíbel a través

da imaxinación e do humor (e tamén do amor).

- ¿Cal é a personaxe favorita dos teus contos?
- Por suposto o carballo con botas, porque é unha metáfora de como a vida pode nacer a partir da destrución, do lixo, da desesperanza. E tamén porque, tal vez, a solución estea en que todos nos convertamos en carballos e carballas con botas andantes.

"Somos unha sociedade que sofre o engado de que o desenvolvemento agresivo e capitalista vai parello á calidade de vida"

- ¿Cal é o conto máis difícil de contar?
- Un conto que fala do inmigrante nº 3 do caiuco do 15-1-2003. É un relato real que trata dunha simple placa que está pousada nun cemiterio da Península e que garda a historia dun ser humano que, como outros millóns, acabou sendo un número na procura dun pouco de dignidade para a súa vida. E tamén o conto de Matías, o barqueiro dos neboeiros, porque é a

historia dun compañeiro ecoloxista a quen todos lle debemos moito.

- ¿A que público quixeras contar os teus contos fronte ao que nunca estiveches?
- Creo que me quedan poucos públicos. Fai uns días tiven a oportunidade de contarlle contos aos nenos que viñeron nas pateras e que están acollidos no centro Santo Anxo de Rábade. Foi emocionante. Pero tamén me dirixo aos bebés das garderías, aos anciáns, aos discapacitados, aos mozos da Illa de Ons, aos presos das cadeas... En Portugal, Galiza, o Amazonas,... En barca, en bici, enriba de árbores...

"Tal vez a solución estea en que todos nos convertamos en carballos e carballas con botas andantes"

- Teste encadeado nas portas do Parlamento galego, pechado en consistorios municipais, vestido de traseiro e de porco e parodiado a mandatarios en favor do medio ambiente. Por algunha destas accións sufriches represalias. Falta sentido do humor no eido político?
- Creo que no eido político e noutros eidos, o humor é a ferramenta indispensable para relativizar o que nos acontece nesta vida, e os políticos ríñense dos demais, minusvaloran o outro; que é diferente de rirse dun mesmo ou rirse con outros.
- Fuches detido e acusado de "resistencia e agresión á autoridade" nunha manifestación pacífica. Afortunadamente demostrouse a túa inocencia... ¿que aprendiches daquela experiencia de hai xa case 5 anos?
- Un montón de solidariedade das compañeiras e compañeiros ecoloxistas a quen sempre estarei agradecido e, sobre todo, o absurdo dun mundo que persegue ao que di "adeus ás armas" e ennobrece aos que as fabrican, coma os destrutores en Ferrol.
- Os espíritos solidarios e soñadores coma ti, ¿son especies a protexer ou en perigo de extinción?
- Non. Teño moita esperanza nas compañeiras e compañeiros que son tan ou máis soñadores e solidarios ca min. Moita xente moza, vella e de todos os recunchos.

"Somos unha sociedade que sofre o engado de que o desenvolvemento agresivo e capitalista vai parello á calidade de vida"

- ¿Que futuro ves nos ollos dos nenos e nenas de boxe en día?
- Todo. E sempre lles digo o mesmo, que eles son donos do seu futuro. Aínda que só ficase unha esperanza entre un millón, eles deben apostar pola tenrura que habita en cada unha das súas miradas como a mellor semente de país.
- Algunha vez dixeches que o que máis che amola son os "NTTs", ¿quen son?
- Uns estraños seres presentes en todos os tecidos sociais que sempre contestan "Non Teño Tempo", e usan baratas escusas á hora de comprometerse. Eses frean o carro da esperanza e do futuro. Prefiro os STTs, para escoitar falar un río, subirme a unha árbore, conversar cun amigo.
- ¿Como describirías a situación medio ambiental actual en Galiza e a nosa vontade ambiental?
- Realmente dramática: o cambio climático, os ríos e as rías, as catás-

trofes dos incendios, a xestión do lixo, as canteiras que literalmente desmontan pedra a pedra o país. Agora temos máis información que nunca, pero falla compromiso e activismo en barrios, escolas, pobos, vilas. En cada recuncho do país.

- Ti es colaborador da Revista Cerna, ¿cres que estas publicacións serven para perseguir o obxectivo da concienciación ambiental?
- Cerna é unha desas esperanzas que medran coma os carballos dentro das botas. Cerna é osixeno na fraga, un río que refresca as nosas facianas e onde beben os pequenos soños que aínda acollemos no máis fondo do corazón. Coma Cunqueiro (o mellor fabulador da natureza): "mil cerniñas" máis para o bosque galego.
- ¿Ata cando seguirás atrapando contos e plantando os carballos en botas?
- Pois, como Matías, algún día convertireime en barqueiro de neboeiros e, remando no meu batuxo con forma de nube atraparei contos, chamarei chubias, mirarei ao mundo, e cada día plantarei ducias de carballos con botas.